

Teneriffan kissat

Ainutlaatuinen aikuisten kuvakirja
160 sivua, 170 kuvaa.

Myynnissä vain Alex Grafex Galleriassa
Hinta 30 euroa.

JANNE VALKEENIEMI

Suuri suomalainen menestysromaani

Tuhdisti luettavaa 35 eurolla

Netissä sujuvasti saatavilla

<https://jannevalkeenieniemi40.webnode.fi/tilaukset>

SYNAPTORI

Median tärkeimmät ominaisuudet

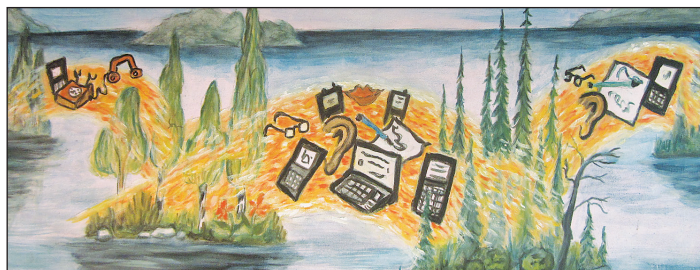
Medium tarkoittaa väliainetta, monikkomuotoa media käytetään tiedotusvälineistä, esimerkiksi sanomalehdet ja radio. Usein näkyy tuplamonikkoja, mediat, mutta ei väliä jos asian ymmärrämme. Synaptori on nettimedia.

Mediatuotteista eniten olen tehnyt video-ohjelmia. Occupational Cancer, työperäinen syöpä videoni voitti maailmanlaajuisen ohjelmakilpailun Sydneyssä 1987. Koulutusvideoista sain valtakunnallisen ergonomiapalkinnon 1992. 2000-luvulla en ole ehtinyt videoita tekemään.

Aikamme siunaus ja pahis on some, sosiaalinen media, joka lieene enemmän epäsosiaalinen kuin yhteisyyttä ja yhteisymmärrystä edistävä. Hyväntahtoisten, leppoisten ryhmien julkaisut Face Bookissa ovat harmitonta jututeltua, menneiden muisteltua, kuvia sisustuksesta, harrastuksista ja lemmikeistä.

Somera toimii myös vapaata tiedonvälitystä ja demokratiaa vaarantavia joukkioita, jotka ottavat hampaisiinsa tai lynkattavaksi mitä tahansa, mistä eivät tykkää. Someraivo organisoidaan nopeasti jakamalla omat viestit kannattajille, jotka väläyttävät niitä edelleen. Olen sen kokenut ja ollut kohteena kahdesti.

Someraivon nostattamisella oli yrityksellemme kielteisiä taloudellisia seurauksia, kun Mehiläinen lopetti vastaanottoni. Mutta yrityk-

Aleks Joensuun öljyväriö.

semme on vakavarainen ja riippumaton.

Ihmisten ja instituutioiden vahingoittamiseen pyrkivät someryhmittymät jakavat suunnitelmallisesti virheellisiä, moraalisesti kelvottomia tietoja. Tiedonvälityksen perimmäinen tehtävä on valistaa, viisastuttaa vastaanottajia, jotta he tutustuvat todellisuuteen ja suhtautuvat maailman asioihin realistisesti. Propagandalla ei ole tekemistä totuuden kanssa.

Samuli Haarala tarkasteli Vallan vahtikoira, riippumattoman median asemaa gradussaan 2012. Sittemmin somen merkitys on vahvistunut viime vuosina. Riippumattoman tiedonvälityksen rinnalle on ängennyt some, neljäs, irrationaalinen valtiomahti. Siitä kertovat somen kiljuntaan reagointi ja monet anteeksipyyntö, joita on nöyristellen esitetty, kun someraivoajat ovat suuttuneet. Tiedotusvälineiden kehitys tällaiseksi on mielipideterroria, kun se kohdistuu ihmisiin, joilla on erilainen näkemys.

Somen vaikutusta osoittivat 60 000 kansalaisen

osallistuminen translakialoitteeseen. Jos sitä kautta hyvät uudistukset syntyvät, hyvä on, mutta on myös mahdollista, että kannattajat eivät loppuun saakka ajattele mistä on kysymys. Alaikäisen oikeus vaihtaa sukupuoltaan johtaa harkitsemattomiin päätöksiin, jotka kaduttavat.

Pahinta mitä Vallan vahtikoiralle tapahtuu, on rehellisyyden menetys. Totuuteen pyrkimisen sijaan aletaan nöyristellä ja pelätä neljättä valtiomahtia, somea. Tällainen on äärimmäisen epädemokraattista, kuin omaksuttu totalitäärisen valtion toimintatavoista. Mieleen tulee Bulgakovin Saatana saapuu Moskovaan: "Pelkuruus on synneistä pahin." Kirjan miljöö oli Neuvostoliitto Stalinin valtaannousun aikaan.

Someterrorin ei saa antaa vaikuttaa päättämiseen yrityksissä tai politiikassa. Sananvapauden puolesta on taisteltu niin paljon, että median tulee säilyttää tärkeimmät ominaisuutensa. Ne ovat rehellisyys ja rohkeus. Venäjällä toimittajat maksavat niistä hengellään.

Synaptori nro 4/2021 sisältö

Kumppanin
tärkein
ominaisuus
sivu 2

Aleksin
Kuvakulma
Muraalit ovat
muotia nyt
sivu 3

Antiikin
roomalaiset
olivat viisaita
sivu 4

Formulan
kausi meni,
uusi tuli
sivu 5

Puiden
pilkkominen
on lempilaji
sivu 6

Minkä
kokoinen
on kirja
sivu 7

Synaptorin
toimitus

jyrki.joensuu@synaptori.fi

Kumppanin tärkein ominaisuus

Ihmisviisautta kertyy oppikirjoista, tietokirjoista ja kaunokirjallisuudesta, mukaan lukien runot ja näytelmät. Dostojevskia on sanottu psykologian perustajaksi. Molieren luulosairas on tehokasta opetusta: huijatuksi tulemisessa oma alttius on tärkeää.

Nuori ihminen ei voi olla kovin viisas, koska hän ei ole ehtinyt tutustua laajasti kaunokirjallisuuteen ja filosofiaan. Siksi nuoria nykyään ihannoidaan yhteiskunnan johtajina.

Hyvät kokemukset

Mikään muualta opittu ei voita omakohtaisen kokemuksen merkitystä. Sitä mitä omin silmin näkee tai mitä itselle on tapahtunut, sitä voi pitää totena.

Lapsena opin luottamaan toisiin, koska minulla oli hyviä kavereita. Kouluvuosina tutustuin myös ilkimyksiin, jotka (muuten) olivat tyttöjä. Sveitsissä lääketieteen opiskelijoita karsittiin opintojen varrella niin, että tuskin puolet aloittaneista valmistui. Suomalaiset pärjäsivät keskimääräistä paremmin yhteishengen ansiosta. Meillä oli aktiivisia YYA-suhteita opiskelutovereihin tentteihin valmistautuessa.

Hyvä kumppani

Tavallisen lääkärinuran ohella olen toiminut tekijänä, osakkaana ja johtajana kuudessa pienessä, eri alojen yrityksessä. Tutustuin konkreettisesti toisenlaiseen yhteistoimintaan, josta saatujen kokemusten tuloksena määrittelin yhteistyökumppanin tärkeimmän ominaisuuden. - Hetki vielä! Esitän ensin kumppanin vähemmän tärkeitä piirteitä.

Hyvä yhteistyökumppani voi olla ruma, ehkä vähän tyhmäkin, hän voi haista hieltä, ilmaista itseään töksähtelevästi ja pukeutua huonosti. Hän saattaa vängätä, olla pikkumainen ja ärsyttävä tai suutahtaa turhista. Sellaiset pikkujutut sietää,

Luotettava mies herää aikaisin ja putsaa auton. Eipäs, mutta puoliso antaa anteeksi, koska mies teki Synaptoria aamuyöhön saakka.

jos kumppanin tärkein ominaisuus on vahva: Hän on luotettava. Jos luotettavuus puuttuu, herttainen ilmiäsu ja somat puheet eivät korvaa vahinkoja!

Kelvottomuuden monet muodot

Toki luotettavan kumppanin täytyy osata ne tehtävät, jotka yhdessä yritetään saada valmiiksi. Yksi epäluotettavuuden muoto onkin se että valehdellaan oma osaaminen suuremmaksi kuin se on. Näin voi tapahtua tahattomasti, kun ihminen hartaasti toivoo pääsevänsä tehtävään, ja realismi omien taitojen suhteen katoaa.

Politiikassa päätöksenteon perusteet voivat olla aivan muuta kuin mitä esitetään.

Tästä syystä Suomi tulvii järjettömiä, muka hyödyllisiä hankkeita, joiden todellinen taustasy on joidenkin puuhaajien keino saada itselle helppo vakanssi projektipäällikkönä tai hankejohtajana. Vastuuvapaissa loistoiminoissa piilee yksi selitys korkealle verotukselle: yhteiskunta rahoittaa turhaa tohinaa.

Yhdessä tehtyjen sopimusten noudattaminen on luotettavuuden perusta. Jos kumppani ei siihen sitoudu, kaikelta putoaa pohja, ja se toinen, kunnan kumppani stressaantuu, kunnes saa kelvottoman potkaistuksi pois.

Luotettavuus parisuhteessa

Parisuhteen laatua arvioidaan

yleisesti seksuaalisella uskollisuudella. Vieraiden kanssa sekstailu on ristiriitojen aihe ja vaikea toteuttaa fiksusti, mutta se ei ole parisuhteessa pääasia.

Tärkeintä on luotettavuus isoissa yhteisissä päätöksissä, esimerkiksi sitoutumisessa asunnon hankintaan, yhteisymmärrys lasten kasvatuksesta, sopiminen kotitöistä ja talouden vastuullisesta hoitamisesta.

Epäluotettava on mies, joka ostaa hienon auton, vaikka asuntolainoja tuskin saadaan maksetuksi, tai vaimo, joka hinkuu ulkomaan matkalle, kun lapset kulkevat rääsissä. Itsekkyyys on epäluotettavan piirre.

Aleksin Kuvakulma

Tällä palstalla julkaistaan Aleksi Joensuun taideaiheisia juttuja.

Muraalit ovat muotia nyt

Rakennusten ulkoseinät ovat isoja pintoja ja oivallisia pohjia kuvataiteelle, varsinkin silloin kun seinissä ei ole ikkunoita. Tällaisia ovat asuintalojen päädyt ja tuotantolaitosten ulkoseinät. Useilla paikkakunnilla Suomessa on ilmestynyt seinille muraaleja, joiden tekijät näyttävät usein olevan ulkomaalaisia. Muraali (sana juontuu muurista) nimityksenä sopii helposti suomalaisen suuhun, ja on lyhempi kuin ”suuri ulkoseinämaalauus”.

Malskin seinä
Lahdessa

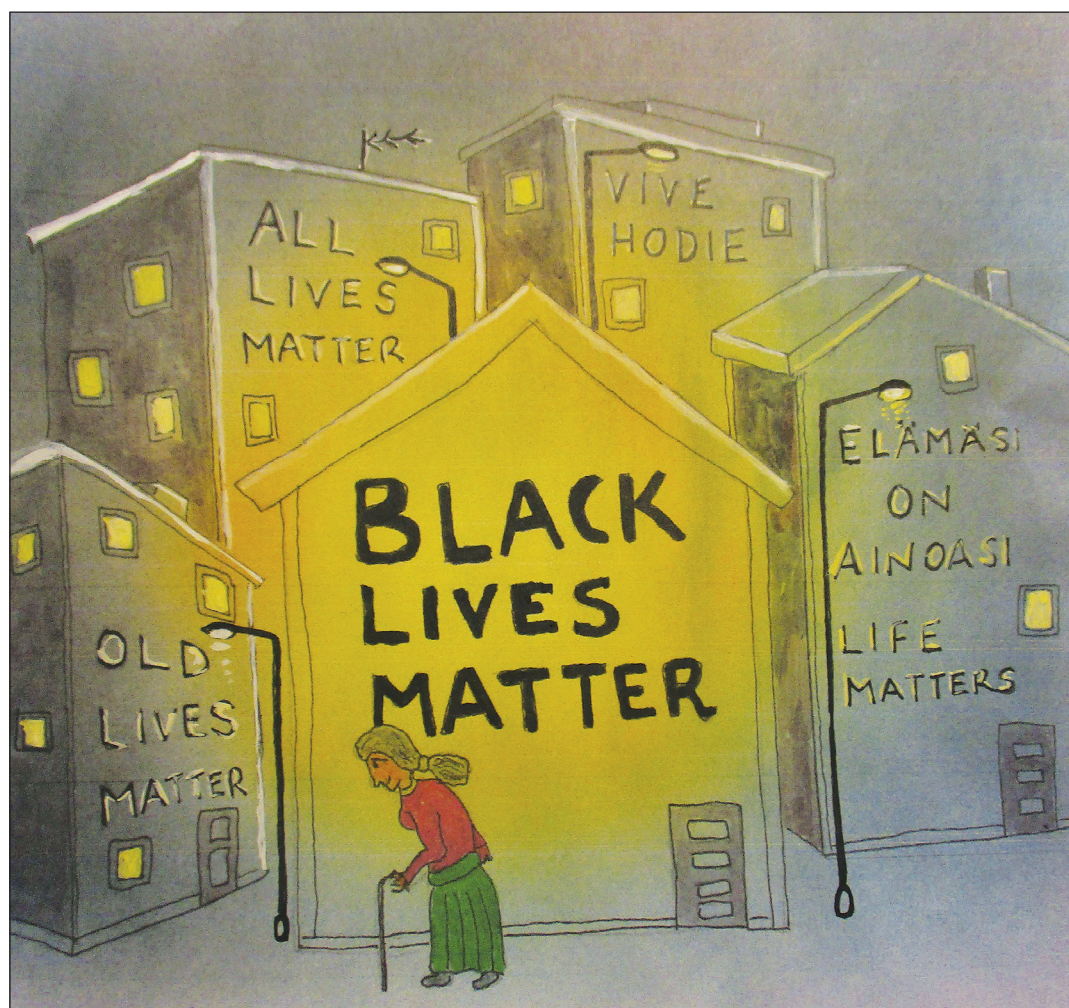
Mallasjuoma, legendaarinen olut- ja virvoitusjuomatehdas toimi keskellä kaupunkia. Kiinteistö jäi tyhjiilleen ja osittain purettiin, ja osittain sille löydettiin uusiokäyttöä. Sinne on tulossa taidemuseo, josta kaupunki maksaa kiinteistösijoittajalle vuokraa vähintään 720 00 euroa vuodessa.

Lahdessa taiteilijat saivat työtilauksen, Mallasjuoman entisen tuotantolaitoksen ulkoseiniin piti maalata muraaleja. Paikkaan ja sen historiaan liittyviä maalauksia syntyi ihmisten, varsinkin lähellä asuvien iloksi. Tylsät betoniseinät täyttyivät värikäillä kuvilla.

Yhden päätyseinän kuvaksi tehtiin kannanotto ihmisoikeuksien puolesta, valtavat valkoiset tekstit mustalla pohjalla BLACK lives MATTER. Tekstimuraali on tekijöiden mukaan väliaikainen.

Kriittinen
kannanotto

Taiteen nimissä on lupa tehdä mitä vaan, mikä ei ole varmasti rikollista. Andy Warhol kopioi Marilyn Monroen väritettyjä naamoja, mutta minnekään ei laitettu muraaleja Marilyn for ever tai Marilyn lives in our dreams.

Taiteilijat ovat ottaneet yhteiskunnallisiin epäkohtiin kantaa kiivaasti. Ranskalainen kirjailija Emile Zola puolusti juutalaistaustaista upseeri Dreyfussia. Picasson kuuluisa Quernica herätti ajattelemaan kaupunkia, jonka pommituksessa 1700 ihmistä sai surmansa.

Black lives matter -kannanotto syntyi muutamia vuosia sitten, ja vuonna 2020 se voimistui suuresti yhden mustan kuoltua poliisin käsissä. Vaikka nykyisin mihinkään tietoihin ei ole luottamista – siis, otetaan varauksella – on kiirinyt uutisia BLM-kampanjasta sen organisaattoreiden bisneksenä. BLM:n ideologia on marxistinen ja sen johtajat ovat ilmaisseet suosivansa väkivaltaa. BLM:n mielenosoituksessa ammuttiin viisi poliisia vuonna 2016. Vain

muraali puuttuu Policemens lives matter.

Taiteen olemus
on luovuus

Omaperäisyyttä, luovuutta ja kapinaakin kaivataan taiteeseen. Lahden Black lives matter on kopio USA:ssa esille nostetusta ja kaikkialle levitetystä teemasta, joka rasismia vastaisena on perusteltu, mutta se voi olla päinvastainen ilmiö kuin miksi se kuvataan.

BLM on kaukana Lahden todellisuudesta, mutta jos taiteilijat haluavat ottaa kantaa inhimillisyyden puolesta, tarjolla on maailman kauhain terroristijärjestö Boko Haram, ja toisena komeilee ISIS, jonka kannattajat kotiutetaan Suomeen. Missä on muraali, joka muistuttaa näiden järjestöjen rikoksista

ihmisyyttä vastaan?

Suomessa en ole 72 vuoden aikana sattunut kertaakaan tilanteeseen, jossa Black lives matter olisi konkreettisesti koskettanut. Suomessa ajankohtaista on ikärasismi.

Vaihtoehtoja

Aleksi Joensuun rauhallinen kuva muistuttaa vaihtoehtoja, joita taiteilijan on pohdittava ryhtyessään yhteiskunnallisesti vaikuttamaan.

Jos käytettävissä olisi seinä, vaihtoehtoja on tuhansittain, esimerkiksi

Life matters! No drugs!
All lives matter!
Elämäsi on ainoasi! Jätä itsenmurha tekemättä!
Vive hodie & Carpe diem!
Old lives matter.
Vielä hän on... käy hänen luonaan.

Maailman mahtavimman valtion pääkaupungista paljon tuhoutui, mutta paljon roomalaisten lauseita jäi. Aleksis Joensuu akvarelli.

Antiikin roomalaiset olivat viisaita

Lahdessa Alex Grafix Galleriassa olen pitänyt maksuttomia yleisötilaisuuksia, kymmeniä luentoja (kiinnostavista?) aiheista. Suosituimpia ovat unettomuuden hoito ja depressio, vähiten kiinnostivat kuvataiteen tarkastelu ja antiikin aikainen viisaus. Omat kiinnostukseni asettuvat päinvastoin.

Ytimekkäitä lauseita

On julkaistu 2000 vuotta vanhoja, viisaita, ajattelemisen arvoisia latinankielisiä lauseita. Ne ovat äärimmäisen pelkistettyjä ja avartavia, esimerkiksi *Veni, vidi, vici* – tulin, näin, voitin. Lyhemmin sotapäällikkö ei voi kertoa voittoisasta taistelusta.

Tulin, näin, voitin. Lauseen voima piilee sen lakonisuuksessa: mitä tässä jaarittellaan, kun sotimassa kävi mies, joka hoitaa hommat eikä nokka tuhise.

Esitystapa on vastakohta poliitikkojen pötyhöpölle, josta varsinaisen asian erottaminen rasittaa kuulijaa, ja

höpötys huipentuu pettymykseen, kun kuuliija huomaa, että mitään asiaa puheissa ei ollutkaan!

Itsestään selvyys on mainio viisaus oikealla hetkellä. *Tempus fugit*, aika rientää (pakenee). No, tottakai! Mutta lause muistuttaa käytettävissä olevan ajan rajallisuudesta ja vinkkaa, että aikaa on jo tullut haaskatuksi liikaa sen sijaan että tehtäisiin jotain. Kahdella sanalla!

Armollisia totuuksia

Ihmisten heikkouksista ja erehdyksistä roomalaisilla on monta lausumaa, jotka sopivat meille arkikäyttöön, kuten *Errare humanum est*, erehtyminen on inhimillistä. Läheisteni kanssa lause on ahkerassa käytössä, ja sen merkitys on: Tulipa tehdyksi virhe, mutta ei tehdä siitä isompaa numeroa, se on vain inhimillistä.

Virheiden hyväksymisestä löytyy pitemmälle viety lause, *Qui viti odit, homines odit*, Joka virheitä vihaa,

se ihmistä vihaa. Virheiden tekeminen ei ole vain anteeksi annettavaa, vaan suositeltavaa, jotta todistamme olevamme hyväksyttäviä ihmisiä. Ymmärsinkö oikein?

Virheiden hyväksyminen on tärkeä taito, kun ollaan tekemässä jotain ihan uutta. Monille aroille ihmisille luova toiminta on mahdollista, vaikka kekseliäisyyttä riittäisi, mutta uudenlaisen ratkaisun toteuttaminen sisältää aina epäonnistumisen mahdollisuuden. Sen pelkääminen pysäyttää hankkeen jo ennen sen alkamista.

Suhtautumisen pitäisi olla päinvastainen: jos tulee tehdyksi virhe, se on merkki siitä, että yritettiin jotain uudenlaista. Tavallaan hyvä juttu, eikä ainakaan henkilökohtainen maailmanloppu.

Ihmisiä tässä vaan ollaan

Roomalaisilla oli uskontoon kiinteä suhde, jota nykyajan ihmisten on mahdotonta kuvitella. Kaikki oli jumalten vallassa, ja jumalat olivat

kaikkivoipia. Siksi erilaisilla konsteilla selvitettiin jumalten kanta hankkeeseen. Jos enteiden perusteella jumalat eivät olleet suosiollisia, oli parasta jättää sota sotimatta, merimatka tekemättä.

Homines sumus, non dei, Ihmisiä olemme, emme jumalia. Tämä on suuren anteeksiantamisen vahvistus, jolle on käyttöä tänä päivänä. Varsinkin ihmiset, joilla on vaativa persoonallisuus, asettavat itselle usein kohtuuttomia tavoitteita ja syyttävät itseään julmasti, jos eivät saavuta niitä.

Jos tarkastelee ihmiselämää tosiasioiden valossa, ymmärtää, että maksimaalisesta yrittämisestään huolimatta kaikessa ei voi onnistua. Tämä koskee myös lääketiedettä, jonka keinoilla lääkäri ei saa ihmeitä aikaan, ei vaikka olisi kuinka pätevä tahansa. Ihmisiä tässä vaan ollaan, ei jumalia, ei kaikkivaltaita.

Jos kirjoitin latinan sanoja väärin, ei se mitään. *Errare humanum est*.

Formulan kausi meni, uusi tuli

Jutut pysyvät

Mikä voi estää maailman saastuttavimman ja suosituimman urheilulajin, formulan? Ei mikään, ja siksi kauden 2021 alkaessa Synaptori julkaisee viime kauden viimeisen haastattelun yksinoikeudella. Formula on vauhdikas laji, mutta miljonäärikusien viimevuotiset höpötykset ovat tänä vuonna täyttä kamaa.

Juhlikaamme kirjallisen urheilulajin, satiirin pysymistä elossa. Lällärisuomessa rohkeasti lynkataan kaikki mikä on vallitsevan tykkäämisen ulkopuolella. Pilapiirtäjä Kari onnekseen koki luonnollisen kuoleman ennen tätä aikaa.

Kahden suomalaisen sankarin mielikuvituksellinen haastattelu

Haastattelijana Synaptorin toimittaja, jatkossa ST, ja vastaamassa Valtteri Bottas, VB ja Kimi Räikkönen KR. Haastattelu tehtiin syksyllä 2020 kauden päätöskisan vaiheilla.

ST: - Valtteri Bottas, kiva kun suostut haastatteluun, vaikka et näytä onnelliselta. Miten siinä nyt noin kävi?

VB: - Tiimi teki loistavaa työtä, mistä heille parhaat kiitokset. Tiimi sai auton etupään toimimaan erinomaisesti! Vain mutkissa se aliohjaui yliampuvasti. Myös takapää toimi hienosti lukuun ottamatta yliohtautumista. Iso ongelma oli auton keskipää... ei sentään, perun! Sehän olin minä.

ST: - Rengasvalintasi hämästytti muiden tiimien tekniikkaa. Miten selität?

VB: - No, kun olen Suomesta kotoisin, ja kun joulukuu tuli, halusin tietenkin alle nastarenkaat.

ST: - Siellä Espanjan kuumuudessa nastat irtoilivat ja lensivät kuin olisi konekiväärillä ammuttu. Noi urheilutoimittajat meinasivat ensin kuolla nauruun.

VB: - Kimin piti naurattaa taas, mutta se jäi mun hommaksi. Kysykää Kimiltä.

ST: - Näkyy toinen suomalaistähti lorvailevan tänne. Mestari Räikkönen, maamme-laulu ei nyt soi?

KR: - Mikä? Mun uusi sponsori? Jaa! Se tylsä biisi, jota soitetaan tylsän lipun noston aikaan?

ST: - Antaa olla. Ihailijasi haluavat tietää miksi sijoituit viimeiseksi tässä kisassa.

KR: - Oli veri gut reis. Tiimi teki taas upeaa työtä, jonka ansiosta auto oli hitaampi niissä mutkissa missä jarrut toimivat. Suorilla osuuksilla nopeudenrajoittimen luiskahdaminen päälle oli tosi hyvä, ja jäin Valtterista sopivasti, kun sen renkaista lensi niitä nastoja kuin ammuttuna. Nousin sen ansiosta toiseksi viimeiseksi.

(Kansainvälinen urheilutoimittajakaarti nauroi täyttä kurkkua "kuin ammuttuna"-kohdalla)

ST: - Jäit kuitenkin viime-

seksi?

KR: - Automme sijoitus nousi kuin raketti ja olimme jo toiseksi viimeinen, kun Sebastian Furioso ajoi ohi. Ei olisi kannattanut Sebin hosua, koska silloin Valtterilta lensi nastapilvi ja osui Sebin auton bensaletkuun. Aina räjähtää, kun bensa suihkuu kuumaan pakoputkeen.

(Kansainvälinen lehdistä melkein kuoli nauruun "räjähtää, kun bensa suihkuu")

ST: - Kerro tunnelmista, tuosta viimeisestä sijasta.

KR: - On vähän kiire, kun pitää päästä pissalle.

AT: - Täällä on kauhea meteli, kuuluu huonosti! Mihin olet menossa? Pizzalle?

KR: - Pissalle!

(Kansainvälisen lehdistön edustajista puolet hohotti itsensä tainnoksiin tähden murjaisun villitsemänä. Tällaista hervotonta huulenheittoa kuultiin kun Räikkönen

meni bisselle)

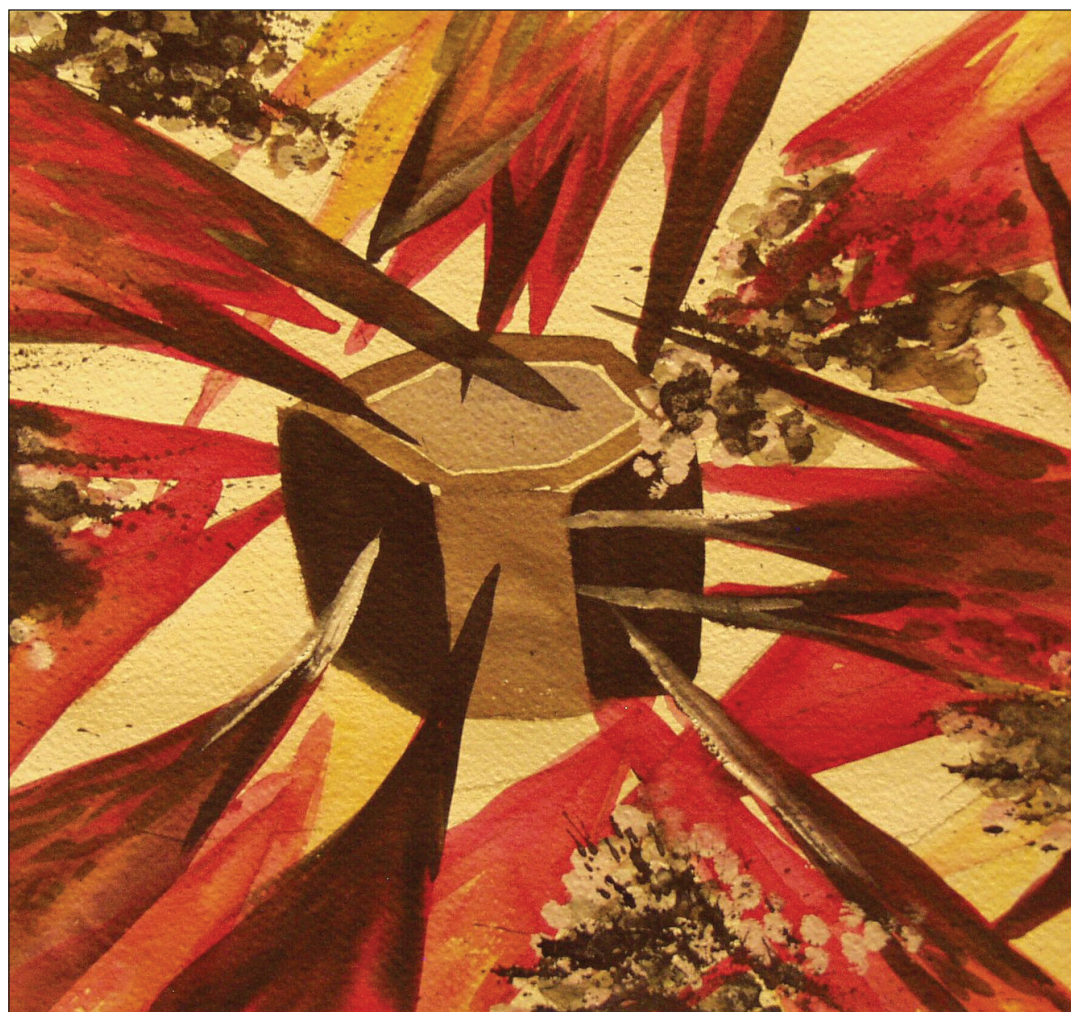
ST: - Lyhyt kommentti, plis.

KR: - Jonkun täytyy olla viimeinen. Hoidin homman. Valtteri ei voinut, kun se pääsi maaliin mua ennen.

(Toivuttuaan naurusta kansainvälinen toimittajajoukko riensi palkintojen jakoon).

Maamme laulu kuului sitenkin, kun Bottaksen voiton kunniaksi siniristilippu nousi ns. salkoon. Hopealle yltänyt Räikkönen seisoj liikuttumatta toisella palkintopallilla näyttäen miten mies kestää tappion. Kolmatta palkintoa ei jaettu, koska muut eivät päässeet maaliin. Autoja lojui radalla ja radan varressa reikiä täynnä kuin venäläisiä Raatteen tien varressa.

Formula Maximum Money Earning Association piti heti kokouksen, jossa päätettiin nastarenkaiden käyttökielosta.

Autosta jäi hyvä mutteri uusiokäyttöön. Aleksi Joensuun akvarelli.

Puiden pilkkominen on lempilaji

Aasinsilta on asiayhteyden kulkuväylä, jota käytetään kun Yhden Euron Kokki hankkii polttopuita lieteen, jolla hän tekee ruokia.

Koronaepidemian aikaan on monen ihmisen liikuntaharrastus vähentynyt, ja kuntosaleilla käynnit jääneet tykkäänään. Ulkoliikunta, jossa ei jouduta lähekkäin toisten kanssa, on ollut vapaasti harrastettavissa. Puiden pilkkominen on yksilötyötä, josta Synaptorin päätoimittaja on tykännyt lapsesta saakka.

Kokemusta ja voimaa!

Mielenterveydelle on eduksi, että saa ottaa itselle haasteita ja niissä onnistua. Koivupölit tarjoavat miehelle henkisen hyvinvoinnin eväitä keväällä, kun puut on juuri

kaadettu. Jos antaa isojen pölliin kuivua pitkään, niistä tulee pilkkojalle niin sitkeä haaste, että seurauksena on fyysisiä vaivoja, ahdistusta ja masennusta.

Oksattoman, suorasyisen paksun pölliin halkaisee riski mies yhdellä iskulla. Feministien ei kannata älähtää! Puiden pilkkomisessa on sukupuolisidonnaisia rajoituksia kuin moottoripyöräpoliisin ammatissa, jossa ei juuri naisia näy. Pääsyvaatimus on nimittäin se, että kaatunut moottoripyörä pitää jaksaa nostaa pystyyn ja taluttaa 100 metriä.

Asennetta on oltava

Voimaa puiden pilkkoja tarvitsee pysäyttämään kirveen

liikkeen, jos se kimmahuttaa yllättäen puun reunasta kohti omaa säärtä. Haaveri tapahtuu herkästi, jos väsymys painaa. Kokeneena pidän aina taukoa, kun en pysy pystyssä.

Homma on ihmeellisesti innostavaa! Lukemattomia kertoja olen päättänyt, että nyt hitaasti ja rauhallisesti vaan, mutta parin pilkotun pölliin jälkeen on hurja vauhti päällä, ja hiki lentää.

Kun pölliä iskee kirveellä, tarvitaan taidon lisäksi raakaa voimaa ja asenne! ”Kun minä lyön, iskuni on niin raju, että kyllä se halkeaa!” Jääkärimarssi raikukoon: ”Syvä iskuimme on... on-nemme kirveemme kärjessä on...” Armoton henki päälle, vaikka koivun ehjä kuori on kaunis kuin morsian. Jos pikkuisen kirveellä kopauttaa ja

kokeilee, halkeaako, ei kyllä halkea.

Tekniikka kehittyä kokemuksesta

Oikein paksu pölli on mahdoton saada keskeltä halkeamaan ilman kiiloja, mutta niiden kanssa touhuaminen on vaivalloista. Aina olen saanut puun pilkotuksi ”siivuttamalla” sen reunoista.

Kuvassa näkyy yksi pölkky, jossa oksa esti halkaistamisen, ja siirryin siivuttamisen taktiikkaan, kunnes jäi vain se oksankohta jäljelle.

Oksat estävät puun halkaistamisen, ja perussääntö kuuluu, että oksankohta laitetaan mahdollisimman alas.

Klapikoneen olisin saanut käyttöön, mutta pilkkomisen riemusta olisin jäänyt vaille.

Minkä kokoinen on kirja?

Kun puhutaan kirjan koosta, usein mainitaan sivujen lukumäärää. Se on harhaanjohtava mitta, koska tekstin määrä erilaisten kirjojen sivuilla vaihtelee paljon. Tein pienen tutkielman aiheesta arvioi-
dessani Janne Valkeeniemi-
kirjan kokoa. Valkeeniemen ensimmäisen painos oli täyttä tavaraa, kirjan paino oli 1,3 kiloa, mutta sehän ei sisäl-
löstä kerro. Sivuilla voi olla vain muutama rivi, niin kuin runokirjoissa.

Merkkien, kirjainten ja välimerkkien lukumäärä on ainoa sisältöä kuvaava mit-
tari. Tekstinkäsittelyohjelma kertoo sen jokaiselta osalta tai koko kirjasta.

Jannessa 1,9 miljoonaa merkkiä

Janne Valkeeniemessä oli 680 tekstisivulla 1,9 miljoonaa merkkiä. Olin ennen kirjan painamista lyhentänyt 250 000 merkkiä, vajaat 100 sivua.

Kahdella tempulla, kirjainten pienennyksellä ja rivien päiden tasaamisella Jannekirjasta olisi vähentynyt 100 sivua, mutta eka painos oli mikä oli.

Uutta painosta valmistellessa lyhensin jälleen kirjaa seuraten merkkimäärää jatkuvasti. Kirjoittajille sattuu joskus niin, että lyhentämisen seurauksena teksti pitenee... Kokemusta on.

Tiivistäessä karsitaan sanoja tai kappaleita tai kokonaisuuksia. Jotta kokonaisuus pysyy mielekkäänä, on

kaikkea tekstiä muokattava. Ikävä kyllä, poistoja pähkäillessä putkahtelee uusia, uljaita ajatuksia, jotka ilman muuta pitää saada kerrotuksi. Se on kuin omakotitalon iso remontti, se laajenee ja mutkistuu.

Muutin, poistin, vaihdoin 3-4 miljoonaa merkkiä kirjaa lyhentaessään. Lopputulos oli 1,3 miljoonaa merkkiä, joista editoimalla tehdään 500-sivuinen kirja.

Sillanpään romaanit ja Nopolan pakinat

Otavan julkaisema yhteisteos Hurskas Kurjuus, Nuorena nukkunut ja Ihmisiä suviyössä sisälsi 4275 merkkiä/sivu x 425 sivua = 1,8 miljoonaa merkkiä. Tällaisella painoasulla Janne Valkeeniemen 680 sivua olisi sopinut 500 sivulle.

Sinikka Nopolan ihailijana tutkin WSOY:n teosta Eila, Rampe ja Elämän tarkoitus. Sen 224 sivua alkavat sivulta 11. Täysin tyhjiä ja puolityhjiä sivuja on pikaisesti laskien 43. Varsinaisia sivuja on 170. Niiden riveillä sanoina toistuvat Eila ja Rampe vieden tilasta vajaat puolet, eli teksteille jää noin 100 sivua.

Jos merkkimäärät laske-
taan, Nopolan kirja mahtuisi 30 sivulle Sillanpään romaanien kirjassa.

Määrä vai laatu?

Kirjojen vertailut ovat usein mahdollottomia kuin vastata

kysymykseen, kumpi on enemmän, metri vai litra. En vertaa pakinakokoelmaa Nobel-kirjailijan tärkeimpiin tuotoksiin, aiheena on vain kirjan koko, asiamäärä, merkit. Lyhyt teksti voi riittää kirjoittajan elämätyöksi, kuten Quasimodon ”Jokainen yksinään, maan sydämellä, auringonsäteen lävistämänä: ja äkkiä on ilta”. Tästä olen syöpäpotilaille pitänyt kaksituntisen esityksen...

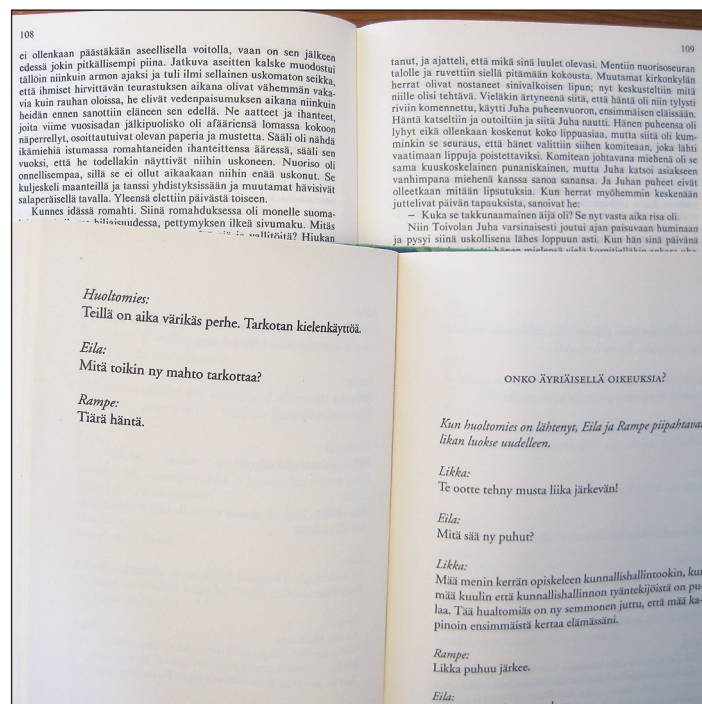
Janne Valkeeniemestä eniten kielteistä kritiikkiä olen saanut sen suuresta koosta. Yksin, ilman apulaisia sen tehneenä olen vastuussa tekstityypistä, jonka valintaan vaikutti – yksinkertaisesti – tykkääminen Book Antik-
vasta.

Janne Valkeeniemen uusi versio

Kesästä 2020 maaliskuun 2021 loppuun istuin Valkeeniemen kimpussa koneen äärellä 5-14 tuntia päivässä. Samassa ajassa olisin kirjoittanut 100 pakinaa tai 10 autofiktiivistä romaania.

Lyhentäminen on kama-
laa, se on kuin luovuttaisi rakkaimman tyttärensä Isisin käyttöön. Onneksi rakkainta tytärtä meillä ei ole, vaan kaksi yhtä rakasta.

Alkuperäisiä Valkeeniemi-
kirjoja en pidä huonoina, vaikka suuren urakan tein tekstin muuttamiseksi. Ne ovat sujuvasti luettavia, ja pääasiat kohdallaan. Ehkä laitan ne alennusmyyntiin.

Synaptorin julkaisija

J&K Joensuu Oy, J&K. Toimitusjohtaja Jyrki Joensuu.

Perheyhtiö perustettiin 1986 lääkärikeskukseksi. 1990-luvulla J&K oli konserni, tytäryhtiöt Delta Video Oy, Kustannus Ky Terveystieto ja Vexla Oy, joka omisti Jokelan Kartanon.

Viime vuosina J&K on tarjonnut erikoislääkäripalveluita sairaanhoitopiireille.

2012 J&K perusti Alex Grafex Gallerian Hämeenkoskelle, ja 2017 toisen Lahteen.

2018 J&K julkaisi teoksen Janne Valkeeniemi.

Syyskuussa 2019 J&K alkoi julkaista Synaptoria.

Syksyllä 2020 J&K julkaisi Teneriffan Kissat, kuvakirjan aikuisille.

Kotipaikka ja osoite Ajomäentie 18, 16800 Hämeenkoski.

Toimipaikka Alex Grafex Galleria, Mariankatu 15, 15110 Lahti.

Yhteystiedot: jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi 040-96 11580 Kristiina Joensuu

Janne Valkeeniemi

Merkillisen lääkärin tarina. 680 sivua.

Oikea elämäkerta?

Ei edes autofiktio.

Saloja sairaaloista?

Totta, ja tarinoita.

Love story?

Kolmekin.

Huumorijuttu?

Naurat takuulla!

Toimituskuluineen **35 euroa.**

Tilaus: jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi

Suuri suomalainen menestysromaani

Janne Valkeeniemi
Lääkäri, ihminen

Uudessa Testamentissa kerrotaan Tuhlaajapojan tarina.

Janne Valkeeniemi on kahden alan erikoislääkäri, joka kirjan alun takaumassa retkahtaa mutakuoppaan.

Jannen ottaa hoteisiinsa mökin mummo, anteeksi antava kasvatusta.

Fiksuin ja pätevin ihminen on hallitsemanon ja tyhmä.

Teoksessa on monia teemoja.

Vakituinen tyyliseikka on huumori.

Ne, jotka ovat romaanin lukeneet, tunnustivat nauraneensa niin että meinasi tuolilta pudota.

Teneriffan kissat

Teksti Jyrki Joensuu
Kuvat Aleksis Joensuu

Maitoa saa lehmästä
Vettä virtaa hanasta
Bottasta tulee telkkarista
Kaikkea muuta saa joka puolelta

Aikuisten kuvitettu satu, parodia, satiiri, sci-fi
Vailla malleja, ilman esikuvia, mahdoton jäljitellä,
ainutlaatuinen

Teneriffan kissat

Teksti Jyrki Joensuu, kuvat Aleksis Joensuu
160 sivua, 170 kuvaa J&K Joensuu Oy 2020

Alex Grafex Galleria 30 euroa
Mariankatu 15, 15110 Lahti ti-to klo 11-17

Kissat postitse 35 euroa.
Tilaus jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi

Kissat hyvään kotiin!

